

- brak informacji o numerze partii lub innych danych pozwalających na identyfikację produktu,
- nieprawidłowy zwrot określający termin trwałości (np. termin trwałości poprzedzony stwierdzeniem „najlepiej zużyć przed” zamiast sformułowania „najlepiej zużyć przed końcem”),
- brak oznakowania w języku polskim,
- niezgodność nazwy produktu kosmetycznego z zarejestrowaniem do portalu CPNP (Portal Notyfikacji Produktów Kosmetycznych),
- brak adresu osoby odpowiedzialnej za dany produkt.

Uchybienia te odnotowywane były również w trakcie ocen znakowania kosmetyków w zakładach produkujących i konfekcjonujących kosmetyki. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości zobowiązywano przedsiębiorców do poprawy oznakowania opakowań produktów, bądź sprawę przekazywano do załatwienia zgodnie z właściwością miejscową do terenowo właściwego państwowego powiatowego inspektora sanitarnego.

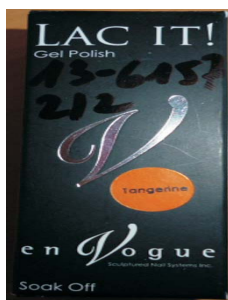
W ramach prowadzonego nadzoru nad kosmetykami monitorowano występowanie w obrocie niedozwolonych kosmetyków zgłoszonych w systemie RAPEX.

W 2014 roku w systemie RAPEX zostało umieszczonych 17 kosmetyków, które mogły stwarzać zagrożenie dla zdrowia lub życia konsumentów (zostały wprowadzone do obrotu bez wymaganego zgłoszenia, bądź też zawierały substancje niedozwolone do stosowania w ww. wyrobach).

Rys. 23. Przykłady kosmetyków będących przedmiotem powiadamiania w systemie RAPEX

zestaw do makijażu

żel do paznokci

żywica do modelowania paznokci

W każdym przypadku otrzymania powiadomienia podejmowano działania mające na celu ustalenie, czy dany kosmetyk występował w obrocie handlowym na terenie woj. wielkopolskiego. W wyniku podjętych czynności kontrolnych nie stwierdzono w obrocie kosmetyków wymienionych w notyfikacjach. Wielkopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor

Sanitarny, w 2014 roku nie zgłaszał do systemu RAPEX informacji o niebezpiecznych produktach kosmetycznych.

W trakcie kontroli pobrano do badań laboratoryjnych 89 próbek kosmetyków m.in. żele pod prysznic, mydła w płynie, środki do pielęgnacji dzieci (szampony, płyny do kąpieli, balsamy do ciała), pasty do zębów, farby do włosów i środki do rozjaśniania. Żadna z przedmiotowych próbek nie została zdyskwalifikowana.

W 2014 roku kontynuowano nadzór nad wyrobami do farbowania włosów, wyrobami dla dzieci oraz tzw. henny do malowania ciała (tatuazu z henny). Pobrane do badań laboratoryjnych próbki produktów nie zostały zakwestionowane. Nadzorem objęto produkty służące do wykonywania tatuazu z „black henny”. Preparaty te często w swoim składzie zawierają p-fenylenodiaminę (PPD), która dozwolona jest do stosowania wyłącznie jako substancja do farbowania włosów w utleniających produktach, a nie może znajdować się w wyrobach do malowania skóry. Podczas kontroli sanitarnych w studiach tatuazu i zakładach kosmetycznych nie stwierdzono obecności tej substancji w produktach przeznaczonych do malowania ciała.

VIII.6.2. Materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością

Organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej na terenie woj. wielkopolskiego w 2014 roku posiadały w ewidencji 93 zakłady produkujące materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością, spośród których skontrolowano 44. Ponadto, w rejestrach znajdowało się 306 miejsc obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością, z których kontrolą objęto 103 obiekty. Wśród producentów najwięcej jest firm wytwarzających artykuły z tworzyw sztucznych - 33 oraz papieru i tektury - 22, a także wyroby ceramiczne - 9. Na podstawie arkusza oceny stanu sanitarnego ocenione zostały 32 zakłady produkcyjne oraz 33 miejsca obrotu, nie stwierdzono przedsiębiorstw niezgodnych z wymaganiami. Podczas przeprowadzanych kontroli producentów zwracano uwagę na posiadane atesty dla poszczególnych surowców wykorzystywanych do produkcji oraz aktualne wyniki badań produktów finalnych, będących podstawą do wystawienia dokumentu „Deklaracji zgodności” w myśl art. 16 rozporządzenia (WE) 1935/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 października 2004 r. w sprawie materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Kontrolujący oceniali także prawidłowość oznakowania opakowań jednostkowych i zbiorczych zgodnie z wymaganiami cytowanego rozporządzenia. W trakcie inspekcji nadzorowanych zakładów sprawdzano również wdrożenie zasad dobrej praktyki produkcyjnej GMP w odniesieniu do materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, do stosowania których obowiązuje rozporządzenie Komisji (WE) Nr 2023/2006 z dnia 22 grudnia

2006 r. Przeprowadzone kontrole wykazały, iż opracowane zasady dobrej praktyki produkcyjnej zostały wdrożone w 56 obiektach produkcyjnych oraz 71 miejscach obrotu. Ponadto 22 zakłady produkcyjne oraz 2 hurtownie sprzedające materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością stosowały dodatkowo system jakości oparty o zasady systemu HACCP, nie wymagany prawem.

W 2014 roku przeprowadzono 243 kontrole w 103 obiektach obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością. Zwracano szczególną uwagę na oznakowanie materiałów i wyrobów wprowadzanych do obrotu w sklepach, a także posiadanie przez przedsiębiorców prowadzących sprzedaż hurtową pisemnej deklaracji zgodności towarów stwierdzającej, iż spełniają one wymagania przepisów mających wobec nich zastosowanie (art. 16 rozporządzenia (WE) 1935/2004) oraz wdrożenie zasad dobrej praktyki produkcyjnej GMP. W obiektach tych pobrano do badań laboratoryjnych 133 próbki w ramach urzędowej kontroli i monitoringu materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz 3 próbki na skutek interwencji konsumentów.

Zakwestionowano 3 próbki pobrane z dwóch asortymentów produktów, z uwagi na stwierdzone przekroczenia migracji ołowiu i kadmu z dekorowanych wyrobów szklanych, jak również przekroczenie dopuszczalnego limitu migracji formaldehydu z wyrobów melaminowych. Dotyczyło to następujących produktów:

- szklanki z nadrukiem „I love you” z uwagi na przekroczenie dopuszczalnego limitu migracji ołowiu i kadmu z nadruku zamieszczonego na szklankach,
- kubki z melaminy wyprodukowane w Chinach z uwagi na przekroczenie dopuszczalnego limitu migracji formaldehydu.

Kwestionowane wyroby zostały wycofane z obrotu w miejscu pobrania, a także poinformowano terenowo właściwego państwowego powiatowego inspektora sanitarnego ze względu na siedzibę importera celem podjęcia dalszych działań wyjaśniających.

Ww. przypadki kwestionowanych wyrobów zostały zgłoszone ponadto do systemu RASFF.

Dane dotyczące ogólnej liczby próbek materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością zbadanych w Laboratorium Badania Żywności i Przedmiotów Użytku Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Poznaniu, pobranych we wszystkich grupach obiektów w latach 2013-2014 przedstawia tabela 9.

Tab. 9. Jakość zdrowotna materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością w latach 2013-2014

Rok	Liczba próbek zbadanych	w tym		% kwest. ogółem	w tym	
		krajowe	import		krajowe	import
2013	157	46	111	5,1	2,2	6,3
2014	137	42	95	3,2	0	3,2

Rys. 24. Przykłady wyrobów do kontaktu z żywnością zgłoszonych do systemu RASFF

VIII.7. Ocena sposobu żywienia

W 2014 roku w woj. wielkopolskim objęto badaniami 1035 zakładów żywienia zbiorowego zamkniętego, spośród których w 203 zakładach żywienie prowadzone było w systemie cateringowym. Najwięcej ocen przeprowadzono w stołówkach przedszkolnych i szkolnych. Ogółem dokonano 1039 ocen jadłospisów i zestawień dekadowych. Negatywne oceny uzyskano w 189 przypadkach.

Przeprowadzona analiza jakościowa jadłospisów i zestawień dekadowych wykazała uchybienia przy ich planowaniu i układaniu.

Stwierdzone nieprawidłowości to m.in.:

- zbyt niska częstotliwość (lub brak) podawania grubych kasz, ciemnego pieczywa, nasion roślin strączkowych, warzyw i owoców, zwłaszcza w postaci surowej,
- brak pełnowartościowego białka do każdego głównego posiłku, w tym mleka, przetworów mlecznych, np. mlecznych napojów fermentowanych, a także ryb,
- małe urozmaicenie w doborze produktów i sposobie przyrządzania potraw,
- zbyt duży udział słodczy w diecie,
- niewłaściwe rozłożenie racji pokarmowych na posiłki (zbyt długie przerwy między posiłkami).

Z uwagi na brak uregulowań prawnych dotyczących obowiązkowego stosowania norm żywieniowych, aktualnie nie ma podstaw prawnych do egzekwowania prawidłowego żywienia w zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego. Informacje o stwierdzonych nieprawidłowościach

przekazywano dyrektorom kontrolowanych obiektów, a także udzielano instruktażu osobom realizującym żywienie m.in. na temat zasad racjonalnego żywienia, w tym układania jadłospisów.

Podsumowanie

1. W 2014 roku w ewidencji obiektów w woj. wielkopolskim znajdowało się ogółem 37366 zakładów żywnościowo-żywnościowych, o 3264 (9,6%) zakładów więcej niż w 2013 r. Sklepy spożywcze stanowiły 36,4% ogółu nadzorowanych obiektów.
2. Wskaźnik złych obiektów żywności i żywienia utrzymuje się na niskim poziomie m. in. dzięki wdrażaniu systemów jakości w przedsiębiorstwach (73,4% zakładów wdrożyło zasady dobrej praktyki higienicznej/produkcyjnej, a 25,2% ewidencjonowanych zakładów działało zgodnie z zasadami systemu HACCP), a także systematycznym i konsekwentnym kontrolom prowadzonym przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej.
3. Jakość zdrowotna środków spożywczych w 2014 roku wyrażona odsetkiem kwestionowanych próbek żywności w stosunku do roku 2013 poprawiła się o 1,8% (w 2014 r.- 8,1%, a w 2013 r. - 9,9%). Największy spadek wskaźnika kwestionowanych próbek żywności odnotowano w grupach: drób, podroby i produkty drobiarskie, jaja i ich przetwory (o 9,5%) oraz mleko i przetwory mleczne (o 6,7%), natomiast największy wzrost tego wskaźnika wystąpił w grupach: tłuszcze roślinne (o 6%) i zioła i przyprawy (o 5,1%). Jedną z głównych przyczyn dyskwalifikowania badanych próbek środków spożywczych było znakowanie niezgodne z obowiązującymi przepisami - 6,8% zbadanych próbek było nieprawidłowo oznakowanych.
4. W zakresie oceny jakości żywienia w roku 2014 dokonano analizy 952 jadłospisów i 87 zestawień dekadowych w 1035 obiektach. Większość ocenionych jadłospisów była zgodna z zasadami racjonalnego żywienia, jednak w 183 przypadkach zostały ocenione, jako nieprawidłowe.

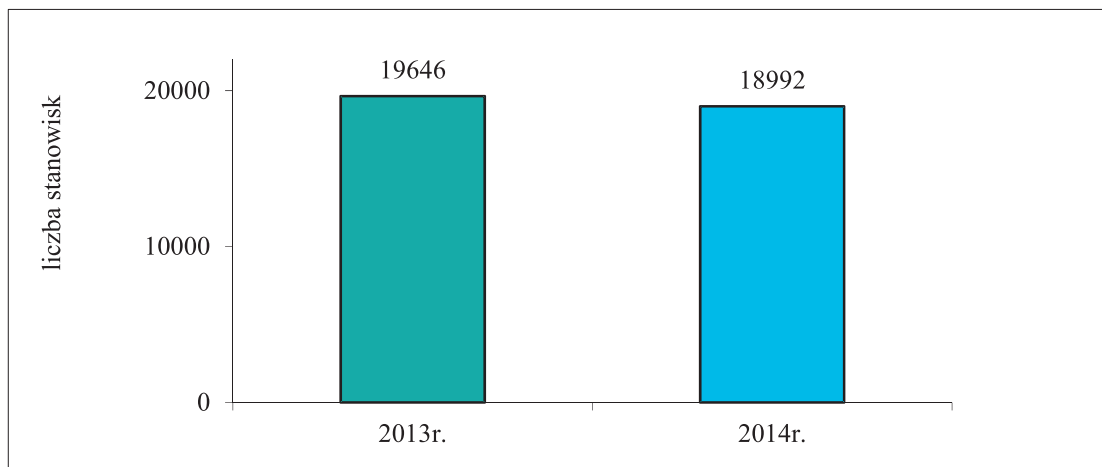
IX. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Zapobiegawczy nadzór sanitarny działający na terenie woj. wielkopolskiego, realizuje zadania mające na celu zapewnienie warunków higienicznych i zdrowotnych w uzgadnianej dokumentacji projektowej, opiniowanych dokumentach strategicznych, podczas opiniowania w ramach oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz podczas uczestniczenia w dopuszczeniu do użytku obiektów budowlanych.

Działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego na terenie woj. wielkopolskiego dotyczyły w szczególności budynków podmiotów wykonujących działalność leczniczą, opieki społecznej, oświaty, wychowania, nauki, obiektów turystycznych, obiektów handlowych, zakładów fryzjerskich i kosmetycznych, obiektów usługowych i produkcyjnych oraz przedsięwzięć związanych z budową lub modernizacją dróg, linii kolejowych, linii elektroenergetycznych i stacji bazowych telefonii komórkowej.

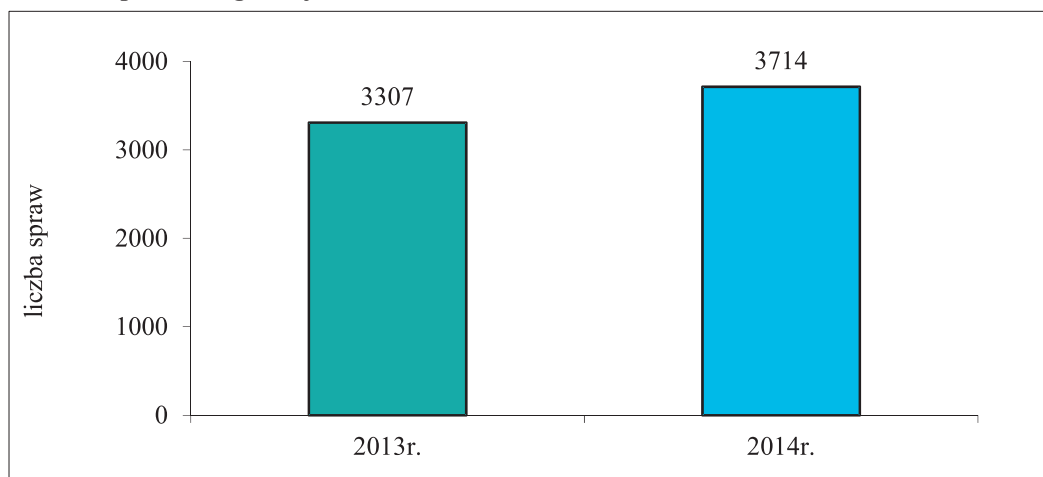
Realizując zadania w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego na terenie woj. wielkopolskiego zajmowano stanowisko 18992 razy (w 2013 r. - 19646), w tym organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej wydały 13156 stanowisk (w 2013 r. - 13609), a rzeczoznawcy ds. sanitarno-higienicznych, działający pod nadzorem Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego uzgodnili 5836 dokumentacji projektowych pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych (w 2013 r. - 6037).

Rys. 1. Liczba stanowisk zajętych w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego na terenie woj. wielkopolskiego w latach 2013 - 2014

Oddział Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Poznaniu w 2014 roku rozpatrywał 3714 spraw, co stanowi wzrost w stosunku do liczby 3307 spraw, które wpłynęły w 2013 roku.

Rys. 2. Liczba spraw rozpatrywanych przez Oddział Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Poznaniu w latach 2013 - 2014

Oddział Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Poznaniu w 2014 roku zajął 1857 stanowisk (w 2013 r. - 1924 stanowiska), w tym 304 decyzje merytoryczne, 401 decyzji płatniczych, 50 postanowień, 895 opinii sanitarnych, 207 pism oraz uczestniczył w 17 kontrolach.

Tab. 1. Liczba zajętych stanowisk oraz przeprowadzonych kontroli przez Oddział Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Poznaniu w latach 2013 - 2014

	2013 r.	2014 r.
decyzje merytoryczne	308	304
decyzje płatnicze	450	401
postanowienia	54	50
opinie sanitarne	860	895
pisma	252	207
SUMA zajętych stanowisk	1924	1857
kontrole	14	17

Państwowi Powiatowi Inspektorzy Sanitarni woj. wielkopolskiego w 2014 roku w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego zajęli łącznie 11263 stanowiska w formie decyzji, postanowienia, opinii sanitarnej lub pisma, co stanowi niewielki spadek w odniesieniu do liczby stanowisk z 2013 roku (11652). Wydali 230 decyzji merytorycznych, 3013 decyzji płatniczych, 1001 postanowień oraz przeprowadzili 2553 kontrole.

Tab. 2. Liczba zajętych stanowisk (obejmujących decyzje i postanowienia) oraz przeprowadzonych kontroli przez komórki organizacyjne zapobiegawczego nadzoru sanitarnego powiatowych stacji sanitarno-epidemiologicznych woj. wielkopolskiego w latach 2013 – 2014

	2013 r.	2014 r.
decyzje merytoryczne	566	230
decyzje płatnicze	2959	3013
postanowienia	906	1001
SUMA decyzji i postanowień	4431	4244
kontrole	2546	2553

Zapobiegawczy nadzór sanitarny uczestniczy w postępowaniach związanych z ochroną środowiska pod kątem identyfikacji zagrożeń dla zdrowia ludzi - w sprawach opiniowania i uzgadniania w ramach *strategicznych ocen oddziaływania na środowisko* oraz w kwestiach opiniowania w ramach *ocen oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko*. Powyższą kwestię reguluje ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r., poz. 1235 ze zm.). Ponadto, w zakresie opiniowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gmin oraz studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego przywołuje ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2012 r., poz. 647 ze zm.).

Działalność w zakresie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko obejmowała uzgodnienia dotyczące odstępiania od przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko oraz opiniowanie projektu dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko. Organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej woj. wielkopolskiego w 2014 roku zajęły łącznie 1417 stanowisk w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w tym dotyczących opiniowania projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, co stanowi wzrost w porównaniu do 1347 stanowisk wydanych w 2013 roku. Opinie do projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dotyczą obszarów 226 gmin woj. wielkopolskiego.

W trakcie opiniowania projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy szczególną uwagę zwracano na sposób zaopatrzenia w wodę pitną, gospodarkę ściekową

i odpadami, sposób zaopatrzenia w ciepło oraz ewentualne konflikty pomiędzy funkcją mieszkaniową, a funkcją przemysłową czy komunikacyjną.

Działalność w zakresie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko obejmowała wydanie opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, w sprawie zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i przed wydaniem postanowienia przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia w ramach ponownej oceny oddziaływania na środowisko.

W roku 2014 odnotowano spadek liczby stanowisk zajmowanych przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w ramach oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Łączna liczba stanowisk wynosiła 1737 (w 2013 r. – 2010).

Podczas opiniowania w ramach oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko szczególną uwagę zwracano na ewentualne negatywne oddziaływanie przedsięwzięć na środowisko pod kątem oddziaływania na zdrowie ludzi, które wiąże się z emisją hałasu, promieniowania elektromagnetycznego, zanieczyszczeń powietrza (w tym emisją odorów).

Organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz rzeczoznawcy do spraw sanitarno-higienicznych działający pod nadzorem Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego *uzgadniają pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych dokumentacje projektowe* dotyczące w szczególności budowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych, rzadziej nowych materiałów i procesów technologicznych przed ich zastosowaniem w produkcji i budownictwie. W 2014 roku rzeczoznawcy do spraw sanitarno-higienicznych uzgodnili pozytywnie 5836 dokumentacji projektowych pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych, co stanowi spadek w porównaniu do liczby uzgodnień z 2013 roku wynoszącej 6037. Organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w 2014 roku uzgodniły 768 dokumentacji projektowych pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych, z czego pozytywną opinię uzyskało 760 projektów (w 2013 r. 788 dokumentacje, w tym 777 uzyskało pozytywną opinię).

Organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej woj. wielkopolskiego w 2014 roku wydały 283 *stanowiska*, z czego Wielkopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny 247 stanowisk, *dotyczące zastosowania rozwiązań innych niż określone w obowiązujących przepisach prawnych*, w tym zgód na odstępianie od przepisów zajętych na podstawie: rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 75, poz. 690 ze zm.), rozporządzenia